

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archielesane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Resbelul.

Sibiu, 24 Ianuarie v.

Presupunerile noastre, exprimate în revista ultimă, că pertractările de pace între beligeranți, sînt încă departe de rezultatul final, se întăresc prin scirile cele mai nouă sosite de pe câmpul de resbel. Mersul și toate operațiunile armatei de invasiune se continuă atât dincoci cât și dincolo de Balcani. Armata de la Loma ocupat în 28 Ianuarie n. Osman-Bazar și Razgrad. Razgradul, era pe timpul, când comandase încă Mehemed Ali, destinat a forma o a doua Plevnă; localitatea, prin pozițiunea sa un punct însemnat strategic, fusese încungiuată cu o cunună de fortificațiuni pasagere, pentru a primi în sine armata turcescă și a servi de o stavilă puternică în contra înaintărei armatei de invasiune. Astăzi s'a schimbat împregiurările, și Razgradul pentru armata turcescă și-a perdut ori ce însemnătate. Dincolo de Balcani Rușii au ajuns până la Burgas și Rodosto, cea dintăiu situată la Helespont, a doua la Marea Marmara. În cătrău vor lua Rușii de aci drumul, va atârna în prima linie de la decurgerea pertractărilor de pace. Atât drumul la Constantinopole cât și cel de la Gallipole le este deschis.

Revista politică.

Mai întăiu „N. Fr. Presse“, după densa, la vre-o câte-va, zile alte diare surprind lumea că miniștri demisionați din Viena au să reintre de nou în oficiul lor ca definitivi. Dacă este adevărată scirea acésta, s'ar repeți cele întemplate în anul trecut cu ministeriul lui Tisza, se înțelege, cu unele modifițiuni. Urmărilor crizei nu au să fie atunci altele decât presiunea asupra dietei Ungariei ca să facă concesii parlamentului cis-laitan.

Telegraful a întărit mai în urmă, că contele Andrassy a împărțit

cabinetului rusesc nota despre care făcărăm amintire cu altă ocaziune.

Caracterul situațiunei a capăt prin pasul acesta al contelui Andrassy o față serioasă. Urmărilor acestui pas încă nu se pot determina. Nu se scie încă pozitiv dacă este încheiat armistițiul între beligeranți; nu se scie încă adevăratele preliminare de pace și dacă aceste din urmă au o însemnătate reală. Până când nu va fi subscris armistițiul și până când preliminarele de pace nu vor fi acceptate ca basă de negociați ulterioare, nota contelui Andrassy nici nu strică nici nu direge. Telegramele foilor oficiose din Budapesta saltă de bucurie pentru pasul contelui Andrassy și totodată pentru răspunsul lui Gorciakoff, prin care cest din urmă asigură pe ministrul nostru de esterne, că Rusia nu va întreprinde nimica fără consimțământul Europei în afaceri, cari ating interesul aceste. Și cu toate aceste situațiunea nu perde nimica din serioșitatea ei. Gorciakoff, care a răspuns așa dicend pentru ca să încungiuie un răspuns hotărît, pôte că mai târziu va da explicări la răspunsul seu, cari să nu mulțămescă pe contele Andrassy. Ce va face atunci contele Andrassy?

Fiindcă vorbirăm de condițiunile de pace ne folosim de descoperirile „Romanului“ din București, pe cari le publicăm mai la vale. „Romanul“ le ia ca positive și noi așteptăm că densul să fie bine informat. Regretăm însă că despre România vorbește foarte întunecat, încât afară de independență și de cuvântul despăgubire din cele scrise nu scim ce să alegem.

În legătură cu informațiunea cea neclară a Romanului a supra despăgubirei pe partea României, revarsă lumină tristă o telegramă din București cu datul de 30 Ianuarie. Eată ce dice telegrama: În cameră fu interpellat ministeriul în privința recușițiunilor celor apăsătoare și în privința iregularității circulațiunei drumurilor de fer. Ministrul pres. Bra-

tianu răspunde: Dea Ddeu să fiă numai relele asupra căror ve plângeți Dvóstră, relele care are să le supórte țera. Ministrul de esterne Coggálniceanu dice: Preliminarele de pace pôte sînt subscrise și mâne vom afla condițiunile ce conțin. Ministrul adause: Sa dea Ddeu ca jertfele ce le a adus țera să fia unicele, cari ar avé să-le pórte în urma acestui resbel. Cei mai mulți vęd în espectorațiunile aceste alusiune la Rusia, eventual intențiunea acesteia a lua Besarabia înapoi.

Grecii sînt cuprinși de o rivnă mare pentru resbel. După ce a proclamat adunarea națiunală din Creta regimul turcesc de depus și anecsarea insulei la Grecia, aflăm mai departe, că în Grecia totă populațiunea bărbătescă este inrolată la garda națiunală. În fine regimul grecesc a ordinar să trecă preste fruntarii 12,000 soldați și să ocupe Tesalia, Epirul și Macedonia. Camera a votat un credit de 10 milioane pentru resbel.

Condițiunile de pace.

„U. p. A.“ vorbind în nrul seu dela 19 Ianuarie despre condițiunile de pace dice următoarele:

Ori-ce îndoieli cată să dispară. Avem în fine astăzi sciri pozitive despre condițiunile, cu cari Rusia consimte să trateze pentru încheierea păcii.

Aceste condițiuni sînt cu totul altele decât cele ce se publicau mereu de un mare număr de diare, și cari ajunseseră a fi considerate ca adevărate.

Este mai mult timp de când noi am prevenit pe public să nu dea creșământ acelor condițiuni, și am mers pân'a afirma că cele adevărate nu vor avé nici o asemănare cu programa conferenței din Constantinopole.

Vedem în adevăr acum că condițiunile de pace, făcute ieri cunoscut la Londra în Camera comunelor, nu sînt nimic mai puțin de cât o desmădulare a Turciei din Europa și constituirea naționalităților din pen-

insula balcanică în mai multe state autonome.

Articolul I prevede ca Bulgaria să fie constituită într'un stat autonom tributar, în condițiuni puțin depărtate de acelea, în cari se află chiar în acest moment Serbia, care, de și a declarat din nou resbel Turciei, nu și-a proclamat încă ea însași independența, lăsându-o să fie dobândită prin tratatul încheiat între Russia și Turcia. Bulgaria, de și cuprinde o poporațiune musulmană foarte numerosă, va avé un guvernator creștin și o milițiă națiunală. Turcia nu va puté să aibă trupe turcesci de cât în câte-va puncte anume determinate ale Bulgariei, întocmai precum avea în Serbia până acum câți-va ani.

Bosnia și Erzegovina vor avé asemenea administrațiuni autonome, cari le vor crea individualități distincte, în realitate puțin deosebite de aceea a-noului stat bulgar.

Etă dar' o mare parte a Turciei din Europa împărțită în trei noué state, astăzi constituite cum era ieri Serbia și mâne de bună sémă pe deplin independente, după cum va fi Serbia la încheierea păcii.

Muntenegrul, din parte'i, dobândește o independență deplină și, ca mărire teritorială, tot ce a cucerit în resbelul actual prin armele sele, adecă un teritoriu încă așa de mare seu pôte mai mare de cât cel pe care'l stăpânește astăzi.

Pe lângă aceste condițiuni, cari ar fi ele singure îndestulătoare spre a sêvêrși în puțin timp disolverea Turciei din Europa, mar este încă una care, decă s'ar interpreta într'un sens larg, disolverea ar fi aprópe imediată.

Acéstă condițiune face obiectul articolului VI, care, venind imediat după articolul privitoriu la Bosnia și Erzegovina, dice:

„Reforme analoge se vor face în celelalte provincii creștine ale Turciei.“

Dacă prin interpretarea aceste dispozițiuni se va face și din Albania, și din Macedonia, și din o parte din Rumelia provincii cu administrațiuni autonome, este vedit că Turcia nu va mai fi de îndată în Europa de cât o espresiune geografică.

Este însă anevoe de creșut că acest rezultat va fi dobândit imediat si printr'o singură lovitură.

Avënd în vedere interesele celorlalt

FOIȚA.

Andrei Florea Curcanul. *)

Novelă.

(Urmare.)

III.

În ziua de 30 August, o mare mișcare se făcea în tabăra noastră. Ceriul era înourat, și o plóe subțire curgea ca prin sită. De cum se ivise zorile, generalii, colonelii, maiorii alergau în toate părțile dând felurite ordine; trupele noastre se înșirau în linie de bătae, altele se aședau în colóne la aripi; ér după ce sórele se ridicase ca de o sulită, începú o gróznică împușcătura de tunuri care mergea într'un șir ca bătaea darabanei. Erau tunurile noastre, o sută de guri de oțel ghintuite care salutau pe împăratul Alecsandru de ziua lui, împoșcând cu foc în întăririle Griviței Fie-care lovitură, spărgea, brăzda, detuna păreții de pământ ai dușmanului. Trei

ciasuri ținu acest foc înfricoșat, apoi se oprí.

Era acum sórele sus. Un mic paraclis se făcú în câmp; apoi se dădú un prând în cinstea împăratului, la care Maria Sa Domnul închină cel întăiu pahar. Se spune însă că Măria Sa nu a deșertat paharul, și că ar fi dis cu tristețea generalului seu de alătura:

— „Mulți băeți de-ai mei n'au să mai vadă „asfințitul sórelui!“

Apoi se împărți de mâncare la soldați ceva mai multu decât de obicei. Eram toți tăcuți și gânditori ca în apropierea unui cias de cumpenă; fie-care și-amintea câte un dor de-acasă: altul de tată seu de mamă, altul de soție seu de copii, și fie-care puindu-și nădejdea în Dumneșeu dicea în gândul seu: „Cum mi-a fi scris!“ Ear eu 'mi adusei aminte de cuvintele Catrinei că n'am să mor în resboiu, și simții atăta încredere în inimă, încât ași fi înfruntat fără grige toate bombele dușmane. Ce putea ea sa scie, o biată fată de la țera?... nimic... dar eu credeam, și credința mântue pe om. Pôte că era numai o nădejde, o vorbă

spusă într'un cias bun, însă și acésta e deajuns pentru a vërșă mângăere în sufletul unui om acărui viață atârna într'un fir de păr.

ÉR Vasile Grăunte cel poznaș, pe care nici odată nu l'am vędut supérat, 'mi dișe la ureche:

— Măi Andrei, am semne că am să mor!

Voi să-i răspund, însă el 'mi curmă vorba.

— Ascultă Andrei, ... adause el; de-a fi să mor să nu spui vestea asta mamei așa deodată; s'o cruți sărmana că-i bătrână, și să-i dai părăluțele ce am aici în raniță adunate din léfă.

„Ia taci măi, 'i răspunsei eu că nime nu-și scie sfârșitul zilelor.

— N'ai tu grige Andrei, că nu-mi fac eu inimă rea pentru atăta lucru. Oiu căuta și eu să-mi vënd pielea cât se pôte mai scump, ca să nu-mi pară réu pe ceea lume c'am fost înșelat.

Vasile, după ce-și ușurase inima, spuindu-mi taina lui, intră ér în firea lui obicinuită cu veselia pe față și cu glumele pe buze.

Apoi după ce sórele trecú de

amédă-și, căpitanul veni în fața noastră și ne spuse următoarele cuvinte care se pecetlură în mintea mea:

— Copii!... Vedeți întăririle Griviței din fața noastră?... trebuie să le luăm din mâna dușmanilor. Voi merge în fruntea vóstră, ér voi să mă urmați cu bărbăție, căci cinstea și viitorul țerei stau astăzi în mânele vóstre... Să nu aveți grige de dușman; să nu aveți decât o singură grige ca el să nu ridă de voi. Acei care vor căde pe câmpul de luptă, vor fi aleșii lui Dumneșeu, căci numele lor va fi pus în rândul vitejilor țerei, și țera întregă, și urmașii urmașilor noștri 'i vor binecuvânta. Așa dar după mine copii și strigați: să trăiescă România!...

„Să trăiescă! strigarăm cu toții într'un glas.

Trimbițele dădură semnul de atac. Căpitanul scóse sabia din tēcă și plecà înainte, ér rândurile noastre ca valurile apei porniră înspre Grivița.

Din a drépta mea era Vasile Grăunte, din a stinga Petrea Doncilă. 'Mi era îndămână între densii, căci ori cum

*) Din „Convorbiri literare“.

state ale Europei și înfrînirea ce neaparat ele vor avea în hotărîrea condițiilor definitive ale păcii, este mai logic a se admite că se va lăsa în mare parte și timpul sarcina de a resolve, printr'o lucrare mai încetă și mai temeinică, cestiunea Orientului, care de atîta timp ține Europa într'o necontenită agitațiune.

Condițiunile păcii, ast-fel cum le propune Rusia, se ocupă și de independența României și chiar de despăgubiri teritoriale îndestulătoare, ce ar fi să i se dea.

O asemenea clausă în viitorul tratat de pace n'ar fi decât recunoșcerea situațiunii pe care România și-a făcut-o ea însăși, prin proclamarea oficială a independenței sale, proclamare ce s'a notificat în formă tutor puterilor și s'a sancționat în urmă pe câmpul de resbel, prin sângele și prin sacrificiile de tot felul ale națiunii române.

Cât despre despăgubirile teritoriale, admise în principiu, rămâne negreșit ca noi, cari am luat responsabilitatea faptelor noastre și am făcut resbelul cu risicul și pericolul nostru, să apreciam valoarea lor precum și condițiunile în cari s'ar face, astfel în cât interesele prezente și viitoare ale națiunii române să se găsescă neîndoios garantate.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Oena, 28 Ianuarie. Ați până sera la 6 ore a durat alegerea membrilor reprezentanții acestui orașel —, alegerea a fost condusă cu multă bunetă și simț de dreptate de comisariul comitatens d. Bartolomeiu Török, proto-notariul comitatului Alba, bărbat foarte popular acolo.

Concursul alegătorilor a fost foarte viu și liniștit: semn, că cetățenii noștri se interesază de cauzele comune și sînt capaci de a fi disciplinați.

Ar fi numai de dorit, ca din urnă să iasă ca reprezentanți aleși oameni onesti și harnici.

În ziua premergătoare s'a fost ținut o conferență generală a alegătorilor în sala magistratuală, unde au participat un număr mare al bărbaților de inteligență, posesie și meserie de totă naționalitatea și religiunea, și acolo s'a statorit într'o armonia frățască o listă de candidați, carea îndestulea toate așteptările juste ale cetățenilor și cerințele oficiului public. Ar fi trist lucru, când la votarea de ați s'ar fi delăturat această listă.

S'a vorbit, că s'ar fi făcut încercări a abate pe popor dela această bună înțelegere prin răspândirea vestei, ca procesul de proporționare a dreptului de pășunat pe locuri comune, care s'a început și după lege a trebuit să se încapă și despre care reprezentanța de mai nainte a trebuit să grijescă,

— va înceta cu totul, dacă vor alege altă reprezentanță și alt magistrat și că apoi aceste din livețile orașului vor da fie-cărui cetățan loc de un car de fîn.

Noi nu credem această famă, de ôrece cunoscem, că acest popor nici odată nu s'a abătut de pe calea legii cu știința sa scie, că legea apriat rânduiesce, că proporționarea foloșelor comune trebuie să se facă ori vre cineva ori nu și că din averea orașului, care și până acum s'a administrat cu deficit, — nu pôte căpeta nimenea vre-o brazdă, — și de ôrece avem garanță în bărbații noștri conducători, că vor fi spus poporului, că aceste lucruri nu le iartă legea, și că cei cari au cugete de aceste, pot deveni la sôrtea celora, cari în anii trecuți au cugetat, că introducerea foilor de pământuri a fost numai glumă. Poporul să aibă grige, cui dă creșemânt!

Valea Murșului, 15 Ianuarie 1878. Domnule Redactor! A trecut multă vreme de când nu v'am scris nimic. Nu că dora n'ași fi avut timp. Un dascăl ca mine, cu deosebire ierna are timp destul. Causa nu este nici lipsa de bunăvoință. De multe ori ași scrie, dar' nu am ce. Vięta de la sate este atît de monotônă, în cât nu-mi prea dă material de scris. Și apoi și când mi-ar mai veni câte o idee, nu sum tot-déuna destoinic a o pune pe hârtie așa ca să nu rămână numai între scrisorile mele.

Causa că vë scriu de astă-dată este un eveniment de cele mai însemnate din vięta noastră culturală, și cu deosebire din a noastră învățătorească, este ortografia mult dorită de mine și de nou introdusă în diariul ce redigăți „Telegr. Rom.“

După convingerea mea, căscigată prin o pracsă de câți-va ani, bărbații noștri de scôlă ori cât s'ar încerca să ușureze sarcina învățătorească, n'ar puté-o în un mod mai simțitoriu ca prin introducerea ortografiei așa numite fonetice.

Numai acela, care a avut ocașiune a da instrucțiune în cetire, scie câtă greutate simțim noi voind a învăța pe copii să cetescă după sistemul etimologic. Și ierăși ce ușor ne este, și ce progres răpede facem cu sistemul fonetic.

Eu unul trebuie să mărturisesc că în doi ani de zile n'am putut face mai mult progres în cetire dupa sistemul etimologic, de cât am făcut în 3 și jum. luni din anul acesta folosindu-me de sistemul fonetic. Și cred că mulți confrăți învățatori vor fi făcut trista esperiență că sistemul etimologic în cetire este cea mai mare greu-

tate ce se pôte impune învățatoriului, și pe lângă aceea are cel mai slab succes. Las că copilul, care învață în scôlă etimologicesce trebuie să o trudească cu anii până o aduce la ce-va; și a rare ori ajunge la o cetire fluentă și corectă, dar' scrisoarea lui numai după gâcite o pôte înțelege.

Causa este că nesciind latinesce tôte le incurcă. Și apoi eu nu sciu unde stă capul acelor învățați, cari cer să învățăm pe copii în scôlele poporale latinesce, ca să se pôte înțelege în limba lor.

Apoi noi nu avem de a face cu copiii numai ca copii, ci cu copiii ca fiitori bărbați. Noi i învățăm ca ei să pôte trage folos din învățătura atunci când vor fi ieșit din copilărie. Și apoi bine a dis cine a dis că ziua bună se cunósce de dimineța.

Dacă ne zace la inimă cultura, cultura poporului, trebuie să i dăm o ortografie cât mai ușoră, precare să o pôte învăța și folosi, căci altmintrea, în loc să-i facem cartea plăcută, îl înstrăinăm de ea ca de un lucru uricios.

Din aceste puncte de vedere pentru mine ortografia de nou introdusă în „Tel. Rom.“ este o propășire spre cultură. Drept ce nu pot să nu dau espresiune mulțămitei mele acelor bărbați, cari au știut să ne deie acest ajutoriu.

Una încă mai doresc, și această este legendare bune, scrise cu ortografia fonetică.

Primiți etc.

Silviu.

Presemne de decadență a populațiunii române din Austro-Ungaria.

(Urmare).

Pentru mai buna clarificare a celor susținute fie-mi permis a mai adauge unele citate din anele mai sus pomenite.

„Dintré toți deobligatii la serviciul militar din monarchia austriacă supuși visitațiunii medicale în anii 1870—1874, s'au respins cei mai mulți ca „de present pré slabi“ din cercurile de asentare, în cari românii formeză partea preponderantă a populațiunii; d. e. din cercul d. a. 37 689° „ „ „ „ 33 641 „ „ „ „ 31 441 „ „ „ „ 64 420 „

Causele principale din cari cei mai mulți au fost respinși ca pentru totdeuna neapți de serviciul militar au fost:

Scrofule în cercul de asentare Nr. 51;

Vătămări (din cauza muncii pré grele în tinerete) la Nr. 63 și 64. Cretinism, hăbăucie la Nr. 2, 5, 31, 50 și 64.

Cărcei și guși la Nr. 63 și 64. Sifilis la Nr. 5, 50, 51, 63 și 64. Bôle de încheetori la Nr. 63.

Diformațiuni la coșul peptului, la basin și la columna vertebrală (produse prin muncă grea — ridicături — în etatea cea mai fragedă) la Nr. 63 și 64.

Diformațiuni din-nascere la Nr. 50 și 51.

Să vedem acum cum stăm cu privire la suportarea încordărilor fizice, respective cu privire la morbiditatea și mortalitatea tinerilor români neasentați.

Este în deobsce cunoscut că, soldatul de ați trebuie să învețe în 2^{1/2} ani de șase ori atât, cât colegii sei dinainte cu 1^{1/2} decenii învățau în 8 ani. Cu acest metod forțat de instrucțiune este deci foarte natural ca, puterile fizice și spirituale ale soldatului pe lângă hrana nimic mai puțin decât suficiență să se încorde mai mult decât este princios. Acésta o vom înțelege ușor, dacă ne vom înfașșa că, junele, care este adus dela plug séu dela turma de oi, unde era datat a munci după bun placul seu, în decursul primelor 8 săptămâni ale serviciului seu activ este într'atât deprins în eserețiile ostenitoare trupesci și în manauarea armelor, încât pôte fi folosit îndată înaintea inimicului, și trebuie să învețe pe dinafară preste 1000 cuvinte din un idiom străin.

După datele anelelor statistice militare soldații de naționalitate română dau, din întręga armată, în proporțiune cel mai mare contingent pentru morbiditate și mortalitate, tocmai din cauza puținii lor puteri de resistență în contra încordărilor fizice.

Acésta ni-o vor întări urmatóarele date:

La 1000 feciori din serviciul activ vin la români 1587 casuri de imbolnăvire; fie-care soldat a fost deci într'un an aprópe de 2 ori bolnav. Bóla a ținut în termin mediu 20 zile. Din 1000 feciori din serviciul activ 715 români fie-care au fost câte 13 zile în tractare medicală în spital.

Din regimentele Nr. 2, 5, 37, 51, 63 și 64 din 1000 din statul efectiv au fost concediați mai mult de 60 ca „pro tempore invalidi“ și la regim. Nr. 5, 37 și 43 mai mult de 100 au fost dimiși cá „în total invalidi“.

Și mortalitatea este în regimentele Nr. 33, 37, 43, 50 63 și 64 cea mai mare din întręga armată. Mai mult de 150 soldați au murit pe an din statul funduar de câte 5000 capete

erau prieteni ai mei dintr'un sat, și împărțită între prieteni, nevoea se ușurează. — „Să ne ținem bine, ne dîserem între noi, și ce-a da Dumnezeu!“ ... De ce înaintam, de ce capetele noastre se înferbentau, ér Turcii adăpostiți în întăririle lor, de unde numai fesurile li se zăreau, ne primiră cu o grindină de plumbi când ajunserăm la bătea puștei lor. Mulți de ai noștri cădură la cea d'intăi salvă a dușmanului, dar nici unul nu dădu înapoi. Însă de ce ne apropiam de ce focul era mai tare. Șuerau glonții pe la ureche, prin căciulă, treceau prin manta, curgeau mai deși decât plóea de sus, încât s'ar fi dis că iedul se deschisese dinaintea noastră. Nu era chip să ne resuffăm. Românii cădeau acum ca snopii și ar fi cădut toți până la unul, dacă căpitanul nostru cu sabia gólă și cu stégul în mână n'ar fi prins să alerge în fuga mare spre a scurta calea până la dușman.

— După mine, copii... nu-i vreme să ne codim!... strigă el din tóte puterile.

Atunci tot șirulu nostru începù

să alerge cu paș voinicesc și în câteva minute ajunse la șanțul de lângă pârtele Griviței. Cât ai clipi din ochi șanțul fù umplut cu strujani, cu țărcuri de nuele, dar mai mult cu trupuri de oameni, apoi sute de scări aduse în spate fură lipite la pârte, și căciularii noștri deprinși din copilărie a sári garduri și pârlezuri se acătară pe ele ca mâțele. Aici privelistea se făcù îngrozitoare, căci lupta era mai deaprópe, mai piept la piept; dar acésta ne venea și noué la socotélă pentru că până atunci noi trăseseam în pământ ér Turcii în carne vie. Dómne sfinte!... multe scări de ale noastre se rupseră în două, multă do-robântime cădù în șanț făcend pod cu trupurile lor, și tot oameni unul și unul, Suseni de cei cumpętați la vorbă și răbdători la trebă, însă astă dată și dintre Turci mulți cădură ca niște țărcei din înălțimile Griviței, fulgerați de flécăii noștri.

Căpitanul era tot-déuna în frunte, acolo unde primejdia era mai mare. El se suea acum pe scară în mijlocul unei vijelii de glonți; aprópe era să

pue piciorul deasupra și să implante stégul în pământul dușman, când un plumb 'l lovi în piept. — „Înainte copii!“ strigă el pentru cea din urmă dată, apoi cădù de pe scară în mijlocul nostru. Mi veniră lacrimile în ochi când 'l vëdui dându-și sufletul, caci fusese om bun, căpitanul nostru, dulce și purtător de grige pentru noi, ér pentru densusul fără pá sare. Mi adusei aminte de făgăduința ce-mi dăduse că me va cununa cu Catrina după ce ne vom întórce acasă, și cum 'l țineam încă cald în brațe, mi veni un dor atît de înfocat de al resbuna, încât fără voe luai stégulu din mânele lui, și mé arunca pe scară în scirea lui Dumneșeu.

Vasile Grăunte și Petrea Doncilă veneau după mine. Din nenorocire însă scara nu ajungea până la muchea pârretelui și trebuia să mé acăț cu mânele pentru a mé urca sus. Atunci mé simții lovit la mâna stîngă de un tăiuș de sabie; însă în ferbintela luptei nu băgai de sémă, 'mi făcui vënt și sării deasupra.

Turcul care mé rânise sta gata

să-mi mai deie o lovitură, dar vorba ceea, 'i luai apa de la moră pocnindu-l cu stratul puștei peste scăfărlie, de s'a dus de-a tăvălucul cum s'ar duce un harbuz în vale. Apoi infipsei stégul în Grivița!

Năvălise acum ai noștri ca furnicele din tóte părțile și amestecându-se cu Turcii începură să se lupte cu ei pept la pept. Când e vorba de luptă dréptă și de ciomag apoi las pe flécăii noștri, că nu le's mânele amorțite! Era drept dragul, de vëdut cum se înverteau în aer staturile de pușcă lovind câte două, trei titve odată, cum sburau fesurile cu creeri cu tot, cum se implântau baionetele până în rădăcină în carne de turc, încât înădușiți, striviți de puterea noastră covârșitoare dușmanii cădură până la unul. Dar ce-i drept, și ei s'au apărut ca nisce zăvozi!

— Așa mai înțeleg, dise Vasile Grăunte care dimpreună cu Doncilă și cu mine apărasem stégul din tóte puterile plătind cu dobândă loviturile ce ni se dăduse. Doncilă căpătase o rană la picior; eu o al doilea în cósțe

ale regimentelor Nr. 5, 33, 37, 50, 63 și 64.

Câte 31—35 pe 1000 din statul efectiv regimentele Nr. 5, 37, 43, 50, 51 și 64.

Un număr considerabil din români dimiși ca reconvașenți s'au congediați duc cu sine simburile morții în patria lor. Pe lângă lupta îndată și hrana slabă ei nu se pot nici cruța nici reculege.

Dacă vom lua de normă exemplul mai sus spus, apoi aflăm că, din statul fonduar de 64,290 români din armată, mor pe an 2000, s'au în termin mediu 31% de oameni tineri, cari trebuie priviți ca parte din flórea națiunii.

Fie-care urmare trebuie să și aiba cauza sa. Ei bine, cerceteze inteligența și preoțimea, ca conducători ai națiunii, fără rezervă cauzele acestor efecte înspăimântătoare și caute a le delătura până mai e vreme ca nu cum-va ca națiune să devenim jertfă ticăloșirii și invalidității după ce am suportat cu atât succes multe alte lupte pentru existență.

Casuri analoge nu lipsesc în istorie, carea ne spune și rețetele în contra acestei bóle.

Un cas de morbitate și mortalitate enormă ne produce Kolb în statistica sa. Acest cas s'a întâmplat în armata rusă la an. 1828. Ca cauze ale acestui fenomen s'au constatat, după cum spune acest autor, de cei mai renumiți medici ai Rusiei: postul și beutura preste măsură de vinars.

(Va urma).

Varietăți.

* (Ministrul president Tisza), după cum era de prevădut, a respins reclamațiunea senatorului Kästner adresată ministerului în cesțiunea alegerii ilegale a vice-comitetului pentru cottul Sibiiului. Ministrul a întărit „alegera” cunoscută a actualului vice-comite.

* (Procese de presă cu ridicata!). Marți în 12 și 26 Faur n. la 8 ore înainte d. a. vor avé loc două pertractări finale contra „Gazetei Transilvaniei” resp. contra dnilor I. Mureșan și G. Bariț, ér în 12 Martie n. o a treia pertractare finală contra dnului „Kronstädter Zeitung”. Vom reveni la timpul s'au asupra acestor procese, cari promit a fi interesante.

* (Însciințare). Direcțiunea postală din Sibiiu împărtășește, că cu începutul dela 1 Faur n. s'a deschis o nouă stație postală în Cristian lângă Sibiiu.

* (Bal.). Auditorii la academia de drepturi r. u. din Sibiiu invită la

dar mă țineam bine, ér Vasile Grăunte era teafér ca oul, numai căciula și mantaua lui se făcuse ciur.

— Asta sciu că a fost nuntă, nu șagă! aadoe al glumind; păcat că n'am avut și lăutari!

Nu bine însă și isprăvi vorba că un turc lovit de mórte care sta lungit la picóarele lui oftă din greu. Mi-los cum era, Grăunte se plecă spre el și-l întrebă ce voesce, ér drept respuns Turcul care mai avea încă o remășiță de viață, scóse un pistol de la brâu și-l descarcă în pieptul lui Grăunte.

Acesta și atinți atunci ochii într'ai mei cu o căutătură pe care nu voiu uita-o nici odată, apoi cădú lângă turc fără suflare.

Sermanul Grăunte!... când mi-a spus că are semne de mórte, a grăit se vede într'un cias réu.

Dar și în mine sa rupt ceva când a murit Grăunte, căci deodată pute-urile m'au părăsit și am cădú jos leșinat.

(Va urma.)

„balul juristilor” ce se va ține în 16 Februarie 1878 st. n. în sala dela „Împăratul Roman.” Venitul curat este destinat pentru reuniunea de ajutorare a juristilor. Biletele de intrare la bal cu prețul a 1 fl. 50 cr. și a 1 fl. pentru biletele, ce se iau mai mult ca unul, biletele pentru logi mari a 6 fl. și pentru logi mici a 4 fl. se pot procura în 15 și 16 Februarie dela 9—12 ore înainte de améđi și dela 3—6 ore după améđi în tipografia eređei de Closius (strada Cisdădiei Nr. 13).

Ofertele peste prețul ficsat, se primesc cu mulțămítă și se vor publica la timpul s'au.

* (Bal.) Vineri în 27 Ian. (8 Febr.) va fi în Mercurea bal în favorul scólei gr. or. române de acolo.

* (Teatru din Iași). Cetim în „Stafeta”, că Joi în 19 Ianuarie la teatrul cel mare din Iași s'a jucat pentru prima óră piesa originală: „O alegere la Senat” comedie în cinci acte de dl Iacob Negruzzi. Numele autorului acestei comedii fiind cunoscut deja în literatura română, n'avem trebuință credem a mai atrage atențiunea publică s'au a ne îndoi cât de puțin de strălucitorul ei succes.

* Din Rohia dtul 31 Ianuarie n. în s'a trimis spre publicare următoarele: În partea nordică a Transilvaniei și cu deosebire în cercul Lăpușului Unguresc, se ivesc lupi mulți și fac prăđi nu neînsemnate, când într'o comună când într'altă. Așa d. e. în comuna Boereni, situată în apropierea Lăpușului Ung. în nopțile de curénd trecute s'au sfășiat prin lupi mai multe oi și capre. În vecinătatea Boerenilor, pe hotarul comunei Strimbu (Horgospatak) ziua pe la 3 ore d. améđi, lupii au mâncat o bétă fată s'era că ce umbla la cerșit de care n'a ramas altceva decât numai p'urul capului și gurgóele dela opinci. Apoi în spre nóptea din 30 Ian. n. lupii au fost atât de setóși după sânge încât au intrat chiar până în centrul comunei Rohia (unde este deșertul mai mare) și descoperind poata locuitorului Oana Ioan alui Dumitru unde i erau oile închise, deodată i-au mâncat 7 bucăți și doue le-au lăsat mórte, érá 3 au rémas nevătămate.

Bétrării Rohieni se miră fórt tare de acéstă întâmplare nenorocóasă, de óre-ce nu și aduc aminte ca să se fi mai întâmplat cândva asemenea lucruri.

Acestea s'unt fapte complinite. Dară se mai vorbesce apoi, că pe delul „rotunda” în apropierea Cabnicului s'ar fi sfășiat doi drotari de odată tot prin lupi. În fine, în deobsece se vaeră mai tóte comunele din acest cerc, că s'unt réu bântuite de lupi. Și într'adevăr în urma acestor întâmplări nenorocóse populațiunea este fórt îngrijată, teméndu-se și de mai mari rele. Și acéstă cu atáta mai vértos, cu cât din partea oficiilor politice competente nu se vede a se fi întreprins chiar nimica în privința împedcării eventual estirpării acestor fiare cari causéză pagube materiale și aduc spaimă în ómeni.

Atragem dar atențiunea oficiilor politice competente asupra acestor împregiurări rugându-le ca să nu pregete a lua măsurile de lipsă în contra neajunsurilor de felul acelor înșirate.

* (Ministrul român Cămpinean în Berlin). După informațiunile primite de la Berlin, d. Cămpinean, ministrul de finanie al României, a plecat în capitala germană ca purtător al unei epistole, prin care Principele Carol al României recurge la sprijinul Împăratului Wilhelm, spre a obținé ca partea din provincia Basarabiei, care a fost încorporată la România prin tractatul din Paris, să nu fie reluată de Rusia. Un telegram din „Pester Lloyd” ne spune, că familia imperială germană a primit pre ministrul român de repește ori.

* (În Zam) va avé loc o „Distracțiune de séră” în ospétaria cea mare în 24 Ianuarie v. (5 Faur st n.). — Întrarea pentru familie 2 fl. 50 cr.; pentru o persónă 1 fl. 50 cr. Începutul la 8 ore. Venitul curat este menit în favorul fondului scólei gr. or. din Zam.

* (Decorațiuni noue). — Un cre-dit estraordinar de lei 90,000 asupra eser-ciului 1878, s'a mai deschis pe séma ministeriului de resbel, pentru confecționarea a 150,000 cruci, cu inscripțiunea „Trecerea Dunărei 1877,” ce s'unt a se distribuî armatelor aliate ruso române. „Pressa.”

* (Telefonul în serviciul amó-rului) O întrebuintare curiosă a avut telefonul în timpul cât au durat logodna Regelui de Spania. După usul spaniol, fidanțații nu trebuie a se vedé un timp óreși care înaintea căsătoriei. De aceea locuiau până mai alaltaeri Donna Mercedes în palatul Aranjues și Regele Alfons în reședința sa din Madrid și numai înainte altarului bisericiei regele putea să se întâlnească cu Infanta Mercedes. După raporturile ce vin din Madrid Regele este înamorat cum póte fi un june spaniol de doue deci ani și doue luni (atáta ani are Regele) și astfel el au fost fórt nefericit de acéstă separare. Pentru a înlătura acéstă, administrațiunea telegrafilor au aședat un telefon între palatul regal din Madrid unde locuesce Regele și între palatul historic unde locuesce fidanțata care funcționéză satisfăcător și prin care logodnicul-regé cu logodnica-infantă pot a schimba din depártare jurámintele de amor. „Stafeta.”

Scolastic.

Membrii cursului supletoric ținut conform ordinațiunei Nr. 1694/1877 a Venerabilului Consistoriu archidiece-san gr. or. în 16—25 August, 1877 la Brașov sub conducerea directorului scólei capitale din Brașov, G. C. Bellissimus, simțind necesitatea de a se consulta în privința promovării intereselor învățătorilor și a scólei nóstre populare confesionale din acest ținut, au rugat pre conducător, să destineze una din dílele acestui curs spre ținerea unei conferențe învățătoresci.

Conducătorul, pătruns de bunăvoința și dragostea membrilor acestui curs cătră înaintarea fericirii lor și a scólei nóstre populare; și basându-se pe pt. 1. lit. d. din láudata ordinațiune consistorială, a împărțit materia-lul de pertractare astfel, încât încheiând prelegerile în 24 Aug. după améđi, a putut destina pentru ținerea conferenței ziua din urnă a cursului.

În 25 August anunță conducătorul, că la provocarea din partea mai multor învățători, membrii ai acestui curs, debaterile de ađi se vor preface în conferență formală.

Materialul de pertractare va fi:

1. pensiunarea învățătorilor;
2. o privire asupra cursurilor supletorice.

ad. 1. Cu privire la pensiunarea învățătorilor cetesce conducătorul spre orientare și esplică Circulariul Nr. 2726 scol. din 18 Decembre 1876, care servesce spre sciință.

Apoi cetesce Proiectul de statut pentru crearea unui fond de pensiune pentru învățătorii și învățătoarele din sólele populare confesionale gr. or. din archidieceasa română a Transilvaniei, precum și pentru ajutorarea véduvelor și a orfanilor remași după mórtea învățătorilor.

La §. 2. al acestui proiect care tractéză despre veniturile fondului de pensiune, ar dorí conferența să se a-daugă și tacsele scóse până acum dela învățători sub titula „pentru fondul învățătoresc.”

La §. 8. lit. a. care estinde serviciul învățătoresc la 40 de ani, și numai după atáția ani de serviciu declară pe învățătoriu demn de a fi pensionat, — conferența considerând, că fórt ce anevoie se póte afla cineva în stare a și freca și consuma pute-urile prin vorbire, supérare și alte greutăți nu numai față cu copii, dar parte mare și cu părinți neînțelegători, ș. a., timp de 40 ani: — rógă dar' pe

Măr. Cons. să se îndure a reduce anii serviciului învățătoresc la numărul 30.

La §. 26. lit. b. care sună: „Anii de serviciu computabil se numérá dela „anul, de când învățătorul a început „a contribuî la fondul de pensiune” — conferența sciind, că se află mulți învățători în archidieceasă cari au servit deja 20—30 și mai bine de ani ca învățători némului nostru român; apoi fiind că învățătorii din Archidieceasă au și plătit, cum s'a arétat mai sus, taxe sub titula pentru fondul învățătoresc” pe de o parte, ér' pe altă — statul încă respectéză anii de serviciu ai învățătorilor, nu dela înființarea fondului de pensiune, ci de când au început ei a funcționa ca învățători: rógă deci pre Măr. Cons. să se îndure a computa la anii de serviciu învățătoresc și anii, în cari au funcționat învățătorii nostri ca atari înainte de a se înființa fondul de pensiune.

ad. 2. Cu privire la cursurile supletorice au vorbit cu interes înai mulți membrii ai conferenței. Din vorbirile acestora s'au recunoscut, că conferențele învățătoresci în us dela a. 1863 până la 1874, în cari se debăteau cesțiuni pedagogico-didactice, se ceteau disertațiuni scrise, apoi se reflecta asupra lor ș. a. — erau folositóre, mai ales pentru învățătorii mai înaintați pe terenul scolastic; pe când cei începători, cari pe alocurea formau majoritatea membrilor conferenței, profitau din tóte aceste fórt puțin séu mai nimic. Ér' cursurile supletorice începute dela a. 1875 încóce, deși de almintre stau pe o basă mai solidă, decum o aveau conferențele învățătoresci, totuși după misiunea lor de a instrua pre ascultători în anumite obiecte de învățământ, pot fi folositóre, firesce numai pentru învățători începători, pe când cei mai înaintați nu și pot afla într'insele ceea ce doresc.

Considerându-le tóte aceste, și fiind că învățătorii din protopresbiteratul I. al Brașovului încă vreau să se foloséscă de întrunirile învățătoresci crede deci conferența, că scopul l-ar puté-ajunge mai bine prin înființarea unei Reuniuni a învățătorilor din protopresbiteratul I. al Brașovului, a căreia devisă să fie: cultura ulterióră pedagogico-didactică a învățătorilor, și așa ridicarea scólei nóstre populare la o stare mai bună și la o védă mai mare.

În Reuniunea învățătorilor din protopresbiteratul I. al Brașovului vor puté intra învățători și din protopresbiteratele vecine.

În adunările ei generale se vor pertracta cesțiuni și teme pedagogico-didactice; se vor aduce și se vor ceti disertațiuni și se va reflecta asupra lor; ér' pentru învățătorii începători se va insinua în fiecare an câte unul mai înaintat, care va tracta despre câte un obiect de învățământ singular în formă de prelegeri publice, și aceste se vor estinde pe atáte díle, pe cât va cere cantitatea materialului de propus.

Mai încóce conferența rógă pre Măr. Cons. archid. să se îndure a încuviința înființarea Reuniunii învățătorilor din protopresbiteratul I al Brașovului.

Spre a pune în lucrare înființarea Reuniunii a acestor conferența și o comisiune constatătoare din următorii membrii: D. D. G. C. Bellissimus, directorul scólei capitale din Brașov; I. Dorca, directorul scólei capitale bis. veche din Satulung, I. Petric direct. scólei capit. bis. nóue din Satulung. Z. Pop. inv. în Cristian; I. Morariu, învățător primar la scóla din Feldióra; G. Ludu învățător și capelan în Preșmer; T. Pop, directorul scólei capitale din Bran și suplentii D. D. Cioflec, învățător la scóla capi-

tală din Braşov; I. Dobrea înv. tator la scola capitală din Braşov A. Bărsan. înv. tator în Turchiş; B. Bude, inv. prim. la scola din Zernesci; St. Taus, inv. în Feldiără; S. Cranga, inv. la scola capitală din Braşov şi N. Oancea, înv. tator la scola capitală din Braşov.

Acăsta comisiune însărcinată cu punerea în lucrare a înfiinţării Reuniunii s'a şi întrunit în 9 Decem. 1877 la Braşov; s'a constituit, alegânduşi de president pe directorul G. C. Bellissimus şi de notar pe inv. N. Oancea; apoi au însărcinat cu compunerea unui proiect de statute ale Reuniunii învăţătoresci de înfiinţat pe D. D. G. O. Bellissimus, I. Petric şi T. Pop şi ai decis a se publica protocolul conferenţei învăţătoresci din 25 August 1877.

Ceea ce se aduce prin acăsta la cunoştinţa membrilor conferenţei învăţătoresci amintite.

Braşov 8 Ianuarie 1878.

Nicolae Oancea,
notar.

Bibliografie.

Cerches, Dimitrie, *Aritmetică* pentru clasa I. şi a II. primară, conform programei şcolilor primari. Partea I. şi II. Galaţi 1877.

Domnişor, Dimitrie, *Învăţământul intuitiv*, conductor pentru institutori şi învăţători. Bucureşti, 1877.

Dora d'Istria. Operele sale traduse în limba română de Gregorie G. Peretz:

Naţionalitatea Română. Eroii României. Literatura Română. Naţionalitatea elementară. Volum I. Bucureşti, tiparul Curţii MDCCCLXXXVI, pag. 389.

Femeile în orient şi în occident. Vol. II. Imprimare cu spesele eforiei spitalelor. Bucureşti, tiparul Curţii. MDCCCLXXXVII, pag. 940.

„La poesie des Ottomans,” seconde edition. Paris, Maisormeuve et Comp. 1877, pag. 203 (sub presă).

„Elveţia germană.” 4 vol.
„Femeile, de o femeie.” 2 vol.
„Monastirile în Orient” şi
„Escursiuni în Rumelia şi Moscua,”

Bolintineanu, Dem. *Poesii. Legende istorice. Florile Bosforului. Basme. Macedonene. Reverii. Diverse.* 2 vol. Bucureşti, edit. Socec şi Comp. 1877. (Acăsta este ediţiunea cea nouă, de mult aşteptată, a operilor genialului nostru poet.

Călinescu, St. *Învăţătura elementară despre dogmele bisericeşti ortodoxe de răsărit.* Bucureşti, 1877. — (87 pag.)

Brătianu, G. *Panslavismul şi pericolul său pentru Europa.* Bucureşti, 1877.

Istoria rebelului din Orient său luptele Românilor, Ruşilor, Muntenegrenilor şi Sârbilor cu Turcii după publicaţiunile din ţară şi străinătate. Lucrare periodică ilustrată, tipărită sub îngrijirea dlui D. Aug. Laurian, în colaborarea dlor I. Manliu şi D. Miron. Lucrarea înţregă va cuprinde 4 serii său 640 pagini, format mare, cu peste 100 ilustraţiuni aduse din străinătate.

Abonamentul la I. serie de 12 fascioare este de 5 lei şi se face la redacţiunea *„României libere”* în Bucureşti. I. fascioară de 16 pagini, pe două colonne, cu 3 ilustraţiuni, a apărut de curând.

Calendar de părete. Librăria Socec a editat un calendar de părete ilustrat, cu cele trei tunuri luate de trupele române cu ocaziunea luptei dela Griviţa şi aşedate la statua lui Mihai Vitezul.

„Convorbiri literare,” scose în Iaşi de Jacob Negruzzi, conţin în numărul dela 1. Ianuarie următoarele:

1. Odă ostaşilor români, Peneş Curcanul, Sergentul, Păstorii şi plugarii, poesii de V. Alexandri — Despre partidele politice, studiu de G. Păucescu. 2. Andreiu Florea Curcanul, novelă de N. Gane. 3. Sufixele latinesci, studiu de St. Stefurea (sfârşit). Fantome, poesie de V. Hugo, trad. de P. V. Grigoriu. 4. Iérna, De mult, Pe

albumul d-nei M... B... poesii de I. Mincu. 5. Notiţe. 6. Bibliografie. 7. Corespondenţe.

Nu cunoscem scriere periodică literară în limba română, care am pute-o recomanda publicului cu uui multă căldură, ca *„Convorbiri literare,”* escelente în materie şi formă. Abonamentul nou începe cu 1-a Aprilie. Preţul pentru Austro-Ungaria numai 6 (şese) florini v. a.

Cu ocaziunea acăsta amintim, că în numărul ultim al „Tel. rom.” s'a uitat a se pune numele „Convorb. lit.” sub „Notiţă străină relativă la literatura română”, ce a fost scose din ele.

Sciri ultime.

London, 2 Februarie. Un circulariu a ministrului român Cogălnicean pretinde pentru România ca putere, recunoscută de beligerantă, participarea la toate actele de pace.

Cairo, 2 Februarie. Din Constantinopole se anunţă: Delegaţi militari vor stabili linia de demarcaţiune. Ruşii vor ocupa în mod provisoric Erzerum şi Silistria.

Viena, 3 Februarie. „Pol. Cor.” anunţă din London: Este sigur că, subsemnarea preliminariei de pace nu a schimbat întru nimic dispoziţia foarte serioasă a regimului englez.

Petersburg, 3 Februarie. Oficial: În Adrianopole s'au subsemnat în 31 Ianuarie s'era bazele de pace şi armistiţiul. S'a rânduit sistarea la moment a operaţiunilor din Europa şi Asia. Toate fortăreţele dunărene şi Erzerum se desertă din partea Turcilor.

Petersburg, 3 Febr. „Agence Russe” confirmă subsemnarea armistiţiului si din partea Rusiei primirea propunerii, a ţine o conferenţă. Acăsta se va ţine în oraşul unui stat mai mic (Bucureşti? Red.)

London, 3 Februarie. „Times” anunţă din Atena cu data 1 Ianuarie: Ministrul grecesc de esterne adresază mâne o depeşă către puteri, pentru a justifica ocuparea Tesaliei, Epirului şi Macedoniei cu trupe grecesci.

TELEGRAMĂ.

Cernăuţi, 4 Februarie. A s'era la dece ore toţi membrii societăţii „Arborosa” fură unanim achitaţi. Satisfacţiunea este mare.

Oferte pentru răniţii din România.

Colectantă: Iudita Măcellariu în Sibiu:

A. În bani:

(Colecta XXXVI.)

1. Prin dl. Ioan Maxim notar din Porcesti dela următorii contribuitori:

Din cassa bisericeşti gr. or. 6 fl., Corporaţiunea pelarilor 5 fl., Ilie Contora 3 fl. 50 cr., Ioan Macsim notar 2 fl., Ioan Simon paroch 1 fl., Ioan Dragomir paroch 1 fl., Toma Costeiu jude 1 fl., Toma Posa Pascu subjude 1 fl., Rusalim Costeiu 1 fl., Angel Filip 1 fl., Ioan Simon 1 fl. 50 cr., Ioan Costeiu Popa 1 fl. 10 cr., Nicolae Simon 1 fl., Ioan Sitea 1 fl., Iacob Grecu 1 fl., Nicolae Bucsia înv. t. 50 cr., Ioan Petrişor înv. t. 50 cr., Nicolae Dragomir Suciu 50 cr., Nicolae Pirvu 50 cr., Maftei Buta 50 cr., Ioan Posa Pascu 50 cr., Toma Simon 1 franc, Ioan Dragomir Lisepte 1 fr., Nicolae Dragomir Lisepte 1 fr., Nicolae Grecu 1 fl., Nicolae Stoişor 1 fr., Ioan Rusal. Costeiu 40 cr., Ioan Adam Contora 35 cr., Eremie Angel 30 cr., Achim Buta 30 cr., Ioan Tudur Marcu 1/2 fr., Vasile Contora 30 cr., Ioan Ghizeşan 20 cr., Eftenie Mujat 20 cr., Nicolae Steva 20 cr., Toma Buta Creţu 20 cr., Ilie Buta Creţu 20 cr., Ioan Posa Tudur 20 cr., Ioan Grigore 20 cr., 20 cr., Ioana Crăciun 18 cr., Mitrofan Caldaria 14 cr., Pavel Selistean 10 cr., Ana Chidu 10 cr., Nicolae Chidu 10 cr., Achim Cozaş 10 cr., Ananie Caldaria 18 cr., Ioan Dengel 10 cr., Ioana Stoişor 5 cr.

Suma totală: 36 fl. 20 cr. 4 lei 50 bani.

2. Prin dna Maria Marginean născ. Bogdan din Şura-mică dela:

Maria Marginean 1 fl. în argint, Iudita Bogdan 20 cr., Amalia Mückes preotă luterană 1 fl., George Sionean senior 10 cr., George Ciolan 5 cr., Ilie Ciolan 10 cr., Sofia Manta 10 cr., Simion Danilă 5 cr., Ioan Danilă 10 cr., Ioviţiu Danilă 4 cr., Ilie Danilă 10 cr., Simion Ciolan 8 cr., Ilie Păcurariu 15 cr., Andreiu Popoviciu 10 cr., George Muntean 5 cr., Andreiu Rotariu 5 cr., Lazar Sionean 25 cr., Ioviţiu Stoica 10 cr., Toma Danilă cantor 4 cr., Lazar Chicea 5 cr., Maftei Ciolan 10 cr., Anica Bolta 11 cr., George Ludoşan 10 cr., Unu ore cine 20 cr., Lazar Plesca 10 cr., Maria Danilă 10 cr., Maria Ciolan 10 cr., Toma Murşan 10 cr., Ana Murşan 5 cr., Mateiu Zsiga 10 cr.,

Suma 4 fl. 77 cr.

3. Prin dl. Ioan Muntean paroch gr. or. în Iosaşel dela densul 1 fl. şi Ioan Mera preot gr. or. în Honişor 1 fl., de tot 2 fl.

Suma: 42 fl. 97 cr. 4 lei 50 bani.

Suma: 55 fl 26 cr.

Transportul sumei din colecta XXXV publicată în Nr. 8 al „Telegr. Rom.” cu: 3153 fl. 89 cr. 3075 lei 80 bani

Suma tot.: 3196 fl. 86 cr. 3080 lei 30 bani.

B. În obiecte.

Colectantă: Iudita Măcellariu în Sibiu.

1. Dela dna Amalia Babeş şi dela d-şora Ilca de Mocsony din Budapesta 600 dgr. scame şi 50 patrate de pândă.

2. Prin dl. Ioan Maxim notar, Toma Pascu subjude şi Toma Costeiu jude com. din Porcesti dela:

Ioana Tôder Chidu 3 coţi pândă, Ioana Samoilă Grama 2 şi jum. coţi, Ioana Toma Boranciu 2 coţi, Maria Mihailă Sitea 2 coţi, Maria Ilie Contora 2 coţi, Ioana Nic. Ritivoiu 2 coţi, Maria Nicolae Grigore 2 coţi, Marta Dragomir preot. 2 coţi, Paraschiva Nic. Pirvu 2 coţi, Paraschiva Contora 2 coţi, Ana Irimie Angel 2 coţi, Ioana Contora 2 coţi, Maria Joan Grama 1 cot, Paraschiva Ioan Posa Pascu 1 şi jum. cot, Maria Ioan Purece 1 şi jum. cot, Marta Sitea 1 cot, Ana Achim Contora 1 cot, Paraschiva I. Ritivoiu 1 cot, Stana Stoişor 1 cot, Parasc. Achim Costeiu 1 cot, Eva Ioan Ritivoiu 1 cot, Ileana Ispas Brădui 1 cot.

Suma totală: 36 şi jum. coţi.

Bursa de Viena

din 23 Ianuarie (4 Febr.) 1878.

Metalicele 5%	64 61
Imprumutul naţ. 5% (argint)	67 30
Imprumutul de stat din 1860	807 —
Argint	103 35
Galbin	5 59
Napoleon d'aur (poli)	9 42
Valuta nouă imperială germană	58 30

Economic.

Sibiu, 20 Ianuarie v. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.40—9.40; Grâu s'căreţ, prima fl. 7.20—8.00; S'cără, fl. 6.20—6.60; Orz fl. 5.30—5.50; Ov's, fl. 2.80—3.20; Cucuruz fl. 6.10—50; Mălaiu fl. 7; Cartofi fl. 3.00—3.50; semănăta de cânepă fl. 8.—; Mazere fl. 15.—; Linte fl. 20.—; Fasole fl. 10.— pro 50 chilo: Făină fl. 7—9.50; Slănină fl. 36.—; Unsore de porc fl. 40.—; Săun fl. 18.50; Luminări fl. 32.—; Săpun fl. 22.—; Fân fl. 1—1.23; Cânepă fl. 28—29; Lemne de foc pro metrul cubic fl. 3—3.20; Spirit pro grad 52 1/2—75 cr.; pro chilo: carne de vită 36 cr.; Carne de viţel 46—50 cr.; Carne de porc 40 cr.; Carne de oie — cr.; oue, 10 de 50 cr.

Budapesta, 19 Ianuarie v. Timpul înorat; termometrul 4° R. S'a vândut 43 tauri a fl. 80—110, 504 boi, pr. păreche fl. 180—315, 417 vaci, pro păreche fl. 142—210, 153 vaci cu lapte a fl. 80—200, 106 bivoli pro păreche fl. 156—198, 358 viţei a fl. 16—24, 419 miei pro păreche fl. 4—6. Carne de bon pro 100 chilogram fl. 48—52; carne de viţel pro 100 chilogram fl. 60—80, carne de bivol pro 100 chilogram fl. 40—42. S'a vândut: 7600 porci, pro 100 chigr. fl. 52—54; slănină pro 100 chilogr. fl. 70; unsore de porc pro 100 chilogr. fl. 72.

Budapesta 20 Ianuarie v. (Raport săptămânal). Ninsorea ce am avut-o pe la sfârşitul săptămânei trecute, a fost strajnică, încât temerea, că semănăturile ar pute suferi este nefundată.

Grăul a fost în săptămâna trecută mai bine căutat, cu toate aceste preţurile au ramas statornice.

S'cără. Preţurile neschimbate: fl. 7.40—7.60.

Orz. Numai în orz de nutreţ s'au realisat unele negoţuri neînsemnate, dar aceste cu preţurile puţin avansate fl. 7. 45—7.60.

Ov's. Oferte moderate tără schimbarea preţului: fl. 6.50—6.60.

Cucuruz. Întrebarea după cucuruz creşce si preţurile au tendenţa a se urca. Notăm astăzi: fl. 7. 40—7.50.

Păstăiose. Notăm: linte fl. 8—12,

mazere fl. 10—13, măzeriche mai căutată fl. 6.50—7.50, fasole fl. 10.90.

Mălaiu, puţin întrebare fl. 7—7.25. Semănăta de cânepă fl. 12.50—13. Semănăta de in fl. 14.50 (Tote pro 100 chilogram).

Lână. Negoţul începe a se împrespeta puţin. Lănuiri ţigae fl. 67—87 pro 56 chilogram. În lănuiri spălate puţine oferte şi mai puţine vândări. Lănuurile din Australia fac şi astăzi mare concurenţă lănuurilor noastre şi apasă preţurile.

Unsore de porc. Căutarea şi ofertele şi-au ţinut cumpănă. Notăm: mărfa promptă fl. 62—62.50.

Slănină. Căutarea n'a crescut, dar preţurile s'au suţinut la nivelul din săptămâna trecută. Slănina dela ţără fl. 48.75—49.75, slănină de cetăţi fl. 53—54, afumată fl. 58—60.

S'eu. Întreg negoţul redus la consumarea d'lică, fl. 50—51.

Prune. Fără esport, preţurile notate au numai o valoare nominală. Prune bosniace după calitate fl. 23—38, s'erbesci fl. 32—35, unguresci fl. 26—28

Miere, rafinată s'a vândut o parte de 80 măji metrice cu fl. 32. Pentru miere slovacă şi bănaţenescă se cere fl. 33, şi pentru cea ardelenescă fl. 34—35.

C'era. S'au vândut o parte bună calitate cu fl. 153 astăzi nu se dă mai mult de cât fl. 150.

Pei. S'a vândut în săptămâna trecută vro 12000 pei de o'e. Notăm: pei de o'e s'erbesci fl. 120—135, bănaţenesci fl. 140—155 pro 102 d'arabe, nemţesci 2.20—2.60 pro părechie.

Pei de miel s'au vândut vro 300, parte din Bacica cu fl. 80 parte din Bosnia şi Croaţia cu fl. 70—75. În pei de ied, fiind mari proviziuni şi necăutate, nu s'a făcut nici un t'erg.

Estras din foia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitaţiuni: în 4 Februarie imobili a Mariei Stoicuţa în Sibiel (la tribunal. din Sibiu); în 2 Martie şi 2 Aprilie imob. lui Francisc Herbst în Făgăraş; în 7 Martie şi 8 Aprilie imob. Evei George Nedella şi a lui Ioan Nedella în Comana de jos (la judecat. cercuală din Făgăraş.)

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. orientală de a III-a clasă din comuna Zlasti, în protopresbiteratul Haşegului, se deschide concurs, cu terminul până la 12 Februarie 1878.

Emolumintele s'unt;

- cuartir natural;
- folosirea porţiunii canonice, 6 jugere pământ arătoriu, f'enaş şi viţă;
- birul preoţesc, — dela fiescare familie câte o măsură cucuruz cu tuleul, — său 33 xr. v. a. în bani.
- tacele usuete.

Toate aceste computate la olaltă în bani apropiă suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a competă la acăsta parochia au a-şi asterne suplicale lor, bine instruite în sensul prescrişor din statutul organic, la subscrisul, — până la terminul menţionat mai sus. În conţelegere cu comitetul parochial.

Haşeg în 12 Ianuarie 1878.

Ioan Raţiu m. p.
protopresbiter.

3—3

Nr. 5/1878

EDICT.

Ilie Muntean din Apoldul inferior cottul Sibiului, carele a părăsit de 7 ani de zile pre legiuita sa, socie Sumza Crişan tot de acolo, fără a se scî ubicaţiunea lui său de mai trăesce său ba, se cităză prin acăsta a se presenta înaintea subsemnatului scaun ppresbiteral până în 13 Ianuarie 1879 căci la din contra procesul divorţial pornit asupra i se va pertracta şi decide şi în absenţa lui.

Mercurea, 12 Ianuarie 1878.

De la scaunul ppresbiter. l al Mercurei.

3—3

I. Droc,
adm. prot.